

مقایسه قابلیت شناسایی گاوهای لنگ بین دو سیستم اسکورینگ حرکتی و ارجاع گاو توسط مشاهده مستقیم

امین خاقانی^۱، زینب آقاجری^۲، مسعود غلامی^۱، احمدرضا محمدنیا^۲

۱- دامپزشک بخش خصوصی

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد اصلاح نژاد دام دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

۳- گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد

با توجه به ضررهای اقتصادی لنگش، اسکورینگ حرکتی به عنوان یک روش کیفی از توانایی گاو در گام برداشتن به منظور مدیریت بهتر برنامه های مراقبت از سم در سطح گله ها بوجود آمده است. مطالعه حاضر در یک گله گاو شیری با ۴۰۰۰ گاو دوشا انجام گرفت، که علاوه بر برنامه های مراقبت از سم که به طور معمول در این گله انجام می گردد گاوهای با اسکوربالا و ارجاعی نیز مورد بازدید و درمان قرار می گیرند.

در این مطالعه تعداد ۱۳۲۶ مورد عملیات مراقبت از سم در طول یک ماه مورد بررسی قرار گرفت. تنها جراحات زخمی سم در بین نواحی ۱ تا ۱۰ به عنوان جراحی سم ثبت گردید که در این بین ۲۴۰ مورد جراحی زخمی (۱/۱۸/۱) در انگشتان ثبت گردید. ۲۳۷ گاو در طول مطالعه به شکل بازدید روزانه به باکس سم چینی ارجاع شدند (گروه ۱) که از این بین ۶۵ مورد جراحی (۲۷/۴۲٪) ثبت گردید و همچنین در بین ۲۳۰ گاو ارجاع داده شده به علت اسکور بالای حرکتی (گروه ۲) ۵۰ مورد جراحی (۲۱/۷۳٪) ثبت گردید. اطلاعات با استفاده از نرم افزار سیگما استات و آزمون آماری مربع کای مورد ارزیابی قرار گرفت و مقادیر پی کمتر از ۰/۰۵ به عنوان معنی دار قلمداد گردید. هر چند رخداد جراحات در گروه گاوهای ارجاعی بیش از سایر قسمت ها است ولیکن در هیچ یک از گروه ها تفاوت معنی داری را نشان نمی دهد ($P < 0.05$).

نتایج مطالعه حاضر نشانگر نوعی استقلال در رخداد جراحات اندامهای حرکتی از وضعیت لنگش و راه رفتن دام است، چرا که عدم تفاوت معنی دار در بین تمامی گروه ها نشانگر اهمیت بیشتر برنامه های مراقبت از سم و اجرای همه جانبه برنامه و حتی الامکان بازدید گاوها برای شناسایی جراحات است.

کلمات کلیدی: گاو، لنگش، اسکور حرکتی.